O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI INV.№

Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган • E-mail: info@xs.uz • 2006 йил 8 декабрь, № 240 (4139) Жума

ИНСОН МАНФААТЛАРИНИ ТАЪМИНЛАШ, ИЖТИМОИЙ ҲИМОЯ ТИЗИМИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ – УСТУВОР ВАЗИФАМИЗДИР

ЮРТИМИЗДАГИ БУЮК ЎЗГАРИШЛАРНИНГ ҲУҚУҚИЙ АСОСИ

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинган куннинг 14 йиллиги муносабати билан 7 декабрь куни пойтахтимиздаги "Туркистон" саройида тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Унда мамлакатимизнинг сиёсат ва жамоат арбоблари, фан, маданият ва санъат намояндалари, пойтахт жамоатчилиги, юртимизда фаолият кўрсатаётган хорижий давлатларнинг элчихоналари ва халқаро ташкилотлар ваколатхоналари вакиллари иштирок этдилар.

Йиғилишни Тошкент шаҳар ҳокими А.Тўхтаев очди.

Ўзбекистон Республикаси Давлат мадҳияси янгради.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов йиғилишда маъруза қилди.

(Давоми 3-бетда).

СУРАТЛАРДА: тантанали йиғилишдан лавҳалар.

Сарвар ЎРМОНОВ (ЎзА) олган суратлар.

Президент Ислом Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 14 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузаси

Ассалому алайкум, муҳтарам ватандошлар!

Авваламбор, сиз, азизларни Конституциямизнинг ўн тўрт йиллик байрами билан чин қалбимдан муборакбод этиб, сизларга, сизлар орқали бутун халқимизга ўзимнинг самимий ҳурмат ва эҳтиромимни изҳор этишга ижозат бергайсиз.

Қадрли дўстлар!

Биз Конституциямизнинг аҳамияти ва моҳияти ҳақида гапирар эканмиз, аввало, бир ҳақиқатни эътироф этишимиз лозим.

Яъни, биз мамлакатимизда ҳуқуқий давлат, демократик жамият барпо этиш, инсон манфаати, ҳуқуқ ва эркинликларини энг олий ва устувор қадрият сифатида қарор топтириш борасида ўтган давр мобайнида қонунчилик соҳасида ва амалий сиёсатимизда қандай натижа ва ютуқларни қўлга киритган бўлсак, уларнинг барчаси Конституциямизда мухрлаб қўйилган талаб ва тамойиллар билан узвий боғлиқдир.

Биз бугун изчиллик билан амалга ошираётган тинч ва фаровон ҳаёт қуриш йўли ва бу йўлнинг асосий қонунчилик негизлари ҳақида гапирганда, бамисоли тоғдай таянч бўладиган иккита мезон-мақсадни ўзимизга яққол тасаввур қиламиз.

Биринчиси – юксак даражада тараққий топган демократик давлатларнинг ўзини ҳар томонлама оқлаган тажрибасини танқидий таҳлилдан ўтказиб, ўзимизга қабул қилиш ва жорий этиш, шу асосда ҳаётимизни қуриш.

Иккинчиси – қадимий ва бой тарихимиз, қадриятларимиз, ота-боболаримиз азалдан асраб-авайлаб келган ва биз ҳам бугун амал қилаётган муқаддас дину диёнатимиз, урф-одат, удум ва анъаналаримизга риоя этган ҳолда, ҳар қандай ҳолат ва бошимизга тушган синовда ҳам ўзлигимизни йўқотмасдан, биз кимнинг, қандай буюк зотларнинг авлоди эканимизни унутмасдан яшаш, фарзандларимизни ҳам шу аснода тарбиялаш ва ҳаётга йўлланма бериш.

Мана шу иккита йўналиш – замон талаб қиладиган демократик принциплар ва миллий хусусиятларимиз-қадриятларимизни ўзаро уйғун тарзда бирлаштиришдек ўта муҳим ва стратегик аҳамиятга эга бўлган вазифани рўёбга чиқариш, қатъият ва изчиллик билан ҳаётимизнинг барча жабҳаларида жорий этиш – булар биз танлаган йўлни белгилаб бераётган асосий омиллари ва шарти, десак, айни ҳақиқатни айтган бўламиз.

Ҳеч кимга сир эмас – биз қураётган янги жамият, ҳаётимизга тобора кириб келаётган янгиланиш жараёнлари, ислоҳотларнинг тақдири ва келажаги, аввало, халқимизнинг бу ўзгаришларни қўллаб-қувватлашига, жойларда шу борада одамларимизнинг фаоллиги, уларнинг дунёқараши, онгу тафаккурининг юксалишига боғлиқ.

Бу оддий ҳақиқатни ҳеч қачон унутмаслигимиз керак.

2007 ЙИЛ – ИЖТИМОИЙ ҲИМОЯ ЙИЛИ

Инсоннинг онгу тафаккури эса бир кунда ўзгармайди, албатта. Унинг дунёқараши ўзгариши ва кенгайишига вақт керак, тажриба керак. Четдан туриб қандай ташвиқот ва тарғибот, борингки, қандай зўравонлик бўлмасин, одам эсти ўз ҳаёти мисолида, тажрибасида таклиф этилаётган ва амалга оширилаётган ўзгаришлар унга нима бераётганини, қандай наф келтираётганини кўриши керак ва иқрор бўлиши даркор.

Шунинг учун ҳам биз Ўзбекистоннинг миллий тараққиёт моделини ишлаб чиқишда инқилобий сакрашлар йўлини эмас, аксинча, тадрижий йўлни, имкон қадар ҳеч кимнинг бурнини қонатмайдиган, босқичма-босқич ривожланиш йўлини танладик.

Истиқлолга эришиб, ўз тақдиримизни ўз қўлимизга олгандан кейин биз ўз олдимизга келажаги буюк давлат, ҳеч кимдан кам бўлмайдиган жамият қуришдек улуғ мақсадни қўйдик. Эҳтимол, бу ўша пайтда кимларгадир баландпарвоз ёки афсонавий гап бўлиб туюлган бўлиши ҳам мумкин. Лекин бугунги кунда ана шу мақсад йўлида эришган ютуқларимизни бутун дунё тан олмоқда.

Чет эллардаги таниқли сиёсатчилар, эксперт ва шарҳловчилар ҳозирги пайтда биз қўлга киритган натижаларни холисона ва ҳаққоний баҳолаб, "Ўзбекистон ўзи белги-

(Давоми 2 ва 3-бетларда).

Озод ва фаровон юрт, эркин ва бахтиёр халққа улуғвор байрамлар ярашади. Энг улуғ ва энг азиз байрамимиз — Ватанимиз истиқлолининг 15 йиллиги арафасида, Президентимиз Ислом Каримовнинг фармонларига мувофиқ, мамлакатимиз иқтисодий салоҳиятини юксалтириш ва ислоҳотларни муваффақиятли амалга ошириш, эл-юртимиз илм-фани, маданияти ва маънавиятини юксалтириш, фаровонлиги, тинчлиги ва осойишталигини янада мустаҳкамлашдаги хизматлари учун бир гуруҳ юртдошларимиз Ватанимизнинг юксак мукофотлари билан тақдирланган эди.

Оқсарой қароргоҳида 7 декабрь куни ана шу юксак мукофотларни топшириш маросими бўлди.

ВАТАНИМИЗНИНГ ЮКСАК МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

— Аввало, бугун Конституциямизнинг қутлуғ байрами арафасида сиз, азизлар билан учрашиб турганимдан хурсанд эканимни билдириб, барчангизга ўзимнинг самимий ва эзгу тилакларимни изҳор этмоқчиман, — деди Президентимиз. — Айнан шу кунларда, яъни йилимиз якунига етиб бораётган дамларда ўтган давр мобайнида мамлакатимиз ҳаётининг барча соҳа ва тармоқларида, жамиятимизнинг турли жабҳаларида амалга оширган ишларимиз, уларнинг аҳамияти ва моҳияти ҳақида гапириш ўринли ва табиий, деб ўйлайман.

Юртимизнинг тараққиёт йўлида эришган марралар ва ютуқларимиз ҳақида сўз юритганда, буларнинг барчасини, аввало, қандай оғир ва машаққатли меҳнат эвазига, халқимизнинг пешона тери билан қўлга киритганимизни ўзимизга тасаввур қилиш қийин эмас.

Ўйлайманки, мана шу залда тўпланган эл-юртимизнинг муносиб фарзандлари — ким қайси касб вакили бўлмасин, ким қаерда, қандай вазифада ишлашидан қатъи назар, умри тинимсиз меҳнат ва изланишда ўтиб келаётган сиз, азизлар бу ҳақиқатни яхши биласиз, англайсиз, деб таъкидлади давлатимиз раҳбари.

Минглаб ватандошларимиз қаторида мамлакатимиз равнақи, юртимизнинг тинчлиги ва осойишталиги, чегараларимиз дахлсизлигини таъминлаш, санъат ва таълим соҳасини ривожлантириш, Ўзбекистонимизнинг халқаро майдондаги обрў-эътибори ва нуфузини ошириш, бир сўз билан айтсак, эркин ва обод ке-

(Давоми 3-бетда).

ҲАМКОРЛИК ҚЎЛАМИ КЕНГАЙМОҚДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 7 декабрь куни Оқсаройда Россиянинг "Газпром" очиқ акционерлик жамияти бошқаруви раиси Алексей Миллерни қабул қилди.

Мамлакатимиз раҳбари "Газпром" билан ҳамкорлик қўлами йилдан-йилга кенгайиб бораётганини таъкидлади.

— "Газпром" Россиянинг Ўзбекистон билан ҳамкорлик қилаётган энг йирик компаниясидир, — деди Ислом Каримов. — Ушбу ҳамкорликнинг муваффақиятлари бизни қувонтиради. "Газпром" Россияда, МДҲнинг бошқа мамлакатларидаги конларни ўзлаштиришда катта имкониятларга эга. Ўзбекистон эса нафақат газ соҳасида катта салоҳиятга, балки минтақамиздаги мамлакатларда қазиб олинадиган газни ташиш борасида ҳам улкан имкониятларга эга.

"Газпром" жаҳондаги йирик компаниялардан биридир. Дунёда қазиб олинадиган газнинг 20 фоизи, Россия газининг 94 фоизи унинг ҳиссасига тўғри келади. "Газпром" газ, нефть ва конденсатлар қазиб олиш ва қайта ишлаш, техника ва саноат маҳсулотлари, қурилиш материаллари, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш билан шуғулланувчи ўнлаб корхона ва компанияларни бирлаштирган.

Бундай йирик компания билан ҳамкорлик Ўзбекистон учун ҳар томонлама фойдалидир. Ўзбекистон билан ҳамкорликни янада кенгайтиришдан "Газпром" ҳам манфаатдор. Компания мамлакатимизда газ қазиб олиш ва газ савдоси ҳажмини ошириш, соҳага сармоя жалб этиш, газ саноатидаги хусусийлаштириш жараёнида янада кенг иштирок этиш ниятида.

Ёқилғи-энергетика мажмуи Ўзбекистон билан Россия ўртасидаги изчил ривожланиб бораётган савдо-иқтисодий ҳамкорликнинг муҳим бўғинини ташкил қилади. 2002 йилда "Ўзбекнефтгаз" миллий холдинг компанияси билан "Газпром" ўртасида газ соҳасида стратегик ҳамкорлик тўғрисидаги битим имзоланган. У 2012 йилгача бўлган даврда Ўзбекистон газини харид қилиш, юртимиздаги газ конларини ўзлаштиришда иштирок этиш, газ-транспорт инфратузилмасини ривожлантириш, Марказий Осиё газини мамлакатимиз ҳудуди орқали ташишни назарда тутади.

Ҳужжатга мувофиқ, 2004 йилнинг 14 апрелида "Ўзбекнефтгаз" билан "Газпром"га қарашли "Зарубежнефтегаз" ёпиқ акционерлик жамияти ўртасида Шоҳпахта конини ўзлаштиришни якунига етказиш лойиҳаси бўйича Маҳсулот тақсимоти тўғрисидаги битимга имзо чекилган. 15 йилга мўлжалланган бу ҳужжатга биноан, 2007 йилгача ана шу мақсадга 15 миллион АҚШ доллари миқдорида тўғридан-тўғри сармоя йўналтирилади. Келишувда кўзда тутилганидек, 2004 йилнинг иккинчи ярмида кондан газ олиш қайта йўлга қўйилди, компрессор станциясининг қурилиши ва инфратузилмани янгилаш ишлари тугалланди. Натижада 2004 йилда 200 миллион, 2005 йилда қарийб 500 миллион куб метр газ қазиб олинди. Жорий йилда бу кўрсаткич бир миллиардга етиши кутилмоқда.

"Ўзбекнефтгаз" миллий холдинг компанияси билан "Газпром" ўртасидаги стратегик ҳамкорлик битимига мувофиқ, 2004 йилда Ўзбекистондан Россияга 7,114 миллиард, 2005 йилда 8,15 миллиард куб метр газ экспорт қилинди. 2006 йил охиригача бу борадаги кўрсаткични 10 миллиардга чиқариш мўлжалланган.

"Газпром" Ўзбекистон ҳудудидан шимолга ўтувчи газ магистрал қувурини таъмирлашда ҳам қатнашади. Унинг Ўзбекистонга киритадиган жами сармояси 1,5 миллиард АҚШ долларидан ошади.

Оқсаройдаги учрашувда "Ўзбекнефтгаз" билан "Газпром" ўртасидаги ҳамкорлик Ўзбекистон газ саноатини ривожлантиришда муҳим ўрин тутиши таъкидланди. А.Миллер самимий қабул учун Президентимизга миннатдорлик билдирди.

Суҳбат чоғида янги лойиҳаларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишга оид масалалар юзасидан фикр алмашилди.

(ЎзА).

СУРАТЛАРДА: қабул пайти.

Абдувоҳид ТЎРАЕВ олган суратлар.

Бисмиллоҳир Раҳмонир Раҳим

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Муҳтарам Президент Жаноби Олийлари,

Айни кунларда жонажон Ватанимизда Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси — Асосий Қомусининг қабул қилинганлигига 14 йил тўлганлиги муносабати билан Сиз Жаноби Олийларини ва барча юртдошларимизни чин қалбимиздан муборакбод этишга ижозат бергайсиз.

Биз Саудия Арабистони Подшоҳлигидаги ватандошлар Сизнинг оқилона раҳбарлигингиз остида азиз Ўзбекистонимизда кейинги 15 йил ичида амалга оширилган хайрли ўзгаришлардан ҳамда Ватан тинчлиги, равнақи ва фаровонлигини таъминлаш йўлидаги фидойи саъй-ҳаракатларингиздан бениҳоя қувончдамиз.

Бундай қувончли айёмларда Аллоҳ Таъолодан жонажон юртимиз — Ўзбекистон Сизнинг оқилона раҳбарлигингиз остида кўп йиллар давомида тинчлик ва фаровонликда бўлишини тилаб, азиз Ватанимизни ёмон кўзлардан, турли тажовузлардан ўз паноҳида асрашини сўраб қоламиз.

Дарҳақиқат, юрт осойишталиги ва халқ тинчлиги Аллоҳ берган жуда катта неъматдир. Сўнгги йилларда республикамизда ушбу йўналишларда олиб борган барча хайрли ишларингизнинг доимо гувоҳи бўлганлигимизни таъкидлаган ҳолда Ватанимизда дин эркинлигига доир АҚШ маъмурларининг муносабати ҳамда мамлакатимиз шаънига ҳеч қандай исботларсиз улар томонидан ёғдирилаётган бўҳтонларга жавобан Ўзбекистон баёнотини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашимизни изҳор этамиз.

Муҳтарам Президент Жаноби Олийлари,

Ватанимизнинг тинчлик-осойишталиги, гуллаб-яшнаши, халқимиз фаровонлиги ва бахту саодати йўлидаги саъй-ҳаракатларингизга Аллоҳ Таъоло ҳамиша мададкор бўлишини илтижо қилгаймиз.

Камоли эҳтиром ила,

Саудия Арабистони Подшоҳлигида истиқомат қилаётган ватандошлар номидан:

Сафохон Жалолхон Тўра Марғилоний
Тўрахон Жалолхон Тўра Марғилоний
Олимжон Исмонжон Андижоний
Абдуллажон Исмонжон Туркистоний
Аҳмадали Тўрон Туркистоний
Абдураҳмон Хўжа Туркистоний
Абдулваҳоб Мулло Борий
Абдурашид Туркистоний
Неъматуллоҳ Эшон Бухорий

Саудия Арабистони Подшоҳлиги,
Жидда шаҳри,
2006 йил 28 ноябрь.

Дунё нигоҳи

Марк БОННЕЛЬ,
«Авиценна-Франция» уюшмаси президенти:

— Ўзбекистонни диний эркинликларни таъминлашга тўсқинлик қилаётган давлатлар рўйхатига киритган АҚШ Давлат департаментининг ёндошуви мени жуда ажаблантирди. Ўзбекистоннинг қўҳна тарихи ва маданияти билан яхши таниш бўлган инсон сифатида, мен бу фикрлар замирида ҳеч қандай асос йўқ деб қатъий айта оламан.

Яқиндагина Ўзбекистонда минг йиллик юбилейи кенг нишонланган Хоразм Маъмун академиясида Ислом Уйғониш давридаёқ мусулмон мутафаккирлари билан ёнма-ён туриб, меҳнат қилган насроний ва яҳудий олимлари ҳам жаҳон фанини бойитиш ва ривожлантиришга ҳисса қўшганини ёдга олишнинг ўзи кифоя. Ўзбекистонда диний эркинликлар мавжудлигини ушбу мамлакат билан яқинроқ таниш бўлганлар, Буюк Ипак йўли бўйлаб сафар қилаётган минглаб сайёҳлар яхши билишади.

ИНСОН МАНФААТЛАРИНИ ТАЪМИНЛАШ, ИЖТИМОИЙ ҲИМОЯ

Президент Ислом Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг

(Давоми. Боши 1-бетда).

лаб олган ана шу принципларга оғишмай амал қилса, албатта, келажаги буюк бўлади", деган фикрни билдирмоқда.

Яқинда Қарши шаҳрининг 2700 йиллиги, Хоразм Маъмун академиясининг 1000 йиллиги муносабати билан бўлиб ўтган байрам тадбирлари давомида нуфузли халқаро ташкилотлар етакчиларининг бизга йўллаган табрикномаларида, юртимизга ташриф буюрган атоқли хорижий олимлар, давлат ва жамоат арбоблари томонидан бундай юксак эътирофнинг такрор ва такрор билдирилганига барчамиз гувоҳ бўлдик.

Бундай фикр ва хулосаларни эшитганда юртимизда яшаётган ҳар қайси инсоннинг юраги қувонч ва ғурурга тўлиши табиий, албатта.

Аммо биз ўзимизнинг пировард мақсадимизга эришиш учун замон қандай тез ва шиддат билан ўзгараётганини ҳисобга олган ҳолда, воқеликнинг ортида эмас, балки унинг олдида юришимиз, ҳар қандай нохуш ҳаракат ва муаммоларнинг олдини олишимиз, тараққиётимиз ва демократик янгиланиш заминини белгилаб берадиган қонунларни ўз вақтида қабул қилишимиз, уларга ҳаёт тақозо этаётган ўзгартириш ва қўшимчаларни киритишимиз зарурати бугун нечоғли долзарб эканини англаш, тушуниш қийин эмас.

Шу муносабат билан яқинда умумхалқ муҳокамасига қўйилган "Давлат бошқарувини янгилаш ва янада демократлаштириш ҳамда мамлакатни модернизация қилишда сиёсий партияларнинг ролини кучайтириш тўғрисида"ги Конституциявий қонун лойиҳаси айнан ана шундай фикр ва мақсадлар билан озиқланган десам, ҳеч қандай хато бўлмайди.

Мазкур қонун лойиҳасини тайёрлашнинг амалий эҳтиёжи, асосий омиллари ва сабаблари ҳақида гапирганда:

Биринчидан, юртимизда олиб борилаётган ислоҳотларни янада чуқурлаштириш ва давом эттириш мақсадида амалда ўзини оқлаган босқичма-босқич ривожланиш йўлидан изчил бориб, ислоҳотларнинг бир босқичи охирига етиши билан уларни янги босқичга кўтариш заруратини таъкидлаш лозим.

Иккинчидан, мустақиллик даврида сиёсий партияларнинг амалий тажрибаси, сиёсий нуфузи ортгани ва анча пишиб етилганини ҳисобга олган ҳолда, уларнинг фаолият самарадорлигини ошириш ва ҳаётимизда ҳал қилувчи сиёсий кучга айлантириш учун қонуний йўл-йўриқларни яратиб беришни бугун замоннинг ўзи талаб қилаётганини қайд этиш зарур.

Учинчидан, ҳозирги кунда халқимизнинг сиёсий етуклиги ва ижтимоий фаоллиги тобора ортиб бораётганини инобатга олишимиз ва шунга қараб сиёсат олиб бориш заруратини унутмаслигимиз керак.

Шу маънода, таклиф этилаётган қонун лойиҳасидаги барча моддалар миллий давлатчилигимиз негизларини мустаҳкамлаш, жамиятимизни демократлаштириш ва либераллаштириш, барқарор тараққиёт кафолатини таъминлаш ва шу асосда иқтисодиётимизнинг ўсиш суръатлари ва халқимизнинг ҳаёт даражасини изчиллик билан кўтариб боришдек эзгу мақсадларга хизмат қилиши муқаррар.

Биз демократик давлат ва фуқаролик жамияти барпо этиш йўлини танлаган эканмиз, демократиянинг асосий принципларини, яъни, жамиятимизда халқ иродасининг тўла ҳукм суриши, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини қарор топтириш масалалари бугун ҳаётимизда қай даражада ўз аксини топмоқда ва шу талабларга тўлиқ жавоб бериш учун биз яна нималарга эътибор қаратишимиз лозим, деган саволларни олдимизга қўйишимиз табиий.

Бу борада бошқа муҳим йўналиш ва вазифаларни инкор этмаган ҳолда, аввало, аҳолимизнинг ҳаёллиги, сиёсий ва ҳуқуқий онгини ошириш бўйича қилаётган ишларимизнинг самарасини янада кучайтириш масаласи доимий кун тартибида туриши зарур.

Одамларнинг фаоллигини ошириш йўли эса ўз навбатида жамиятдаги ижтимоий-сиёсий қарашлар, турли манфаатларни ифода этадиган сиёсий партиялар фаоллигини ошириш билан чамбарчас боғлиқ эканини ҳаётнинг ўзи тасдиқламоқда.

Ҳар қайси сиёсий партиянинг жамиятимиздаги кучи уларнинг ижтимоий-сиёсий, иқтисодий, маданий-маънавий соҳаларда таклиф этган ва амалга ошираётган дастурларининг таъсири ва уларни қўллаб-қувватлаётган тарафдорлари сони билан ўлчанади.

Бинобарин, партиялар ўзининг ижтимоий-сиёсий фаолиятини аҳоли орасида қанча жонлантириб, кенгайтириб борса, халқимиз ва сайловчиларимизнинг сиёсий онги ва фаоллиги шунча юксалиб, уларнинг ислоҳот ва ўзгаришларга ўтказадиган таъсири тобора ортиб бораверади.

Маълумки, ҳозирги вақтда юртимизда бешта сиёсий партия фаолият кўрсатмоқда. Улар парламент сайловлари ва маҳаллий сайловлар пайтида ўз дастурлари, сиёсий маслагини эълон қилган ҳолда, ўзаро курашиб, Олий Мажлисдан ва вилоят кенгашларидан тегишли ўринни эгаллаган ва Қонунчилик палатасида ўз фракцияларини, маҳаллий кенгашларда эса депутатлар гуруҳларини ташкил этиш орқали фаолият олиб бормоқда.

Ҳеч шубҳасиз, 2000 йиллардан бошлаб бу соҳада амалга оширилаётган ислоҳотлар мамлакатимизда демократик жараёнларни давом эттиришда, ҳуқуқий демократик давлат, фуқаролик жамияти қуриш йўлида ўз ижобий таъсирини кўрсатмоқда.

Шу билан бирга, бизнинг бу йўналишда эришган натижаларимиз юқорида зикр этилган мақсадларимизга бугунги кунда тўлиқ жавоб бермаётганини ҳам холисона тан олишимиз лозим.

Бундай ўта муҳим масалаларни ҳал қилиш зарурати ҳақида, сиёсий партияларимизнинг фаолияти ҳали-бери реал ҳаёт муаммоларидан узоқ бўлиб тургани ҳақида кўп чиқишларимизда илгари ҳам айтилган.

Ана шундай ҳолатларнинг ечимини топиш учун мазкур қонун лойиҳаси сиёсий партияларнинг ҳуқуқ ва ваколатларини янада кенгайтириш, уларнинг қонунчилик ва давлат бошқаруви идоралари фаолиятига, мамлакатимизда олиб борилаётган ички ва ташқи сиёсатга амалий таъсирини кучайтириш йўлида янги-янги имкониятлар очиб бермоқда.

Шу мақсадда Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракциялар ва маҳаллий кенгашлардаги сиёсий партия гуруҳларининг мақомини аниқ белгилаб қўйиш, барча бўғиндаги халқ ноибларининг ваколати ва мавқеини ошириш бўйича қонуний механизмларни қабул қилиш назарда тутилмоқда.

Содда қилиб айтганда, сайлов натижалари асосида шаклланган Қонунчилик палатаси ва маҳаллий кенгашларда қайси сиёсий партиянинг вакиллари кўпчилик мақомига эга бўлади, қайси партиянинг вакиллари эса озчиликни ташкил қилади, тузилаётган ҳукумат сиёсатига нисбатан қайси партия муҳолифатлик позициясини ўзига маъқул кўради — буларнинг барчаси таклиф қилинаётган қонун лойиҳасида ўзининг аниқ-равшан ҳуқуқий ифодасини топган.

Сайловлар натижасида Қонунчилик палатасида ўз фракциялари ва маҳаллий кенгашларда депутатлик гуруҳларини тузиш ҳуқуқига эга бўлган сиёсий партияларнинг ҳукумат раҳбари ва вилоят ҳокимларини сайлаш ва тайинлаш, уларни вазифасидан четлаштиришда фаол иштирок этиши, шу орқали ижро ҳокимияти фаолиятига бевосита таъсир кўрсатиши — мана шу ҳолатларнинг ўзи сиёсий партияларнинг ҳаётимиздаги роли ва амалий таъсири кескин кучайишининг яққол исботи, десак, ўйлайманки, айни ҳақиқатни айтган бўламиз.

Барчамизга маълум: бугунги кунда энг муҳим масалалардан бири – бу бошқарув ва ижро ҳокимияти устидан жамоатчилик назоратининг самарали тизимини ўрнатишдан иборат.

Мазкур қонун лойиҳаси сиёсий партиялар ва жамоатчилигимизнинг марказий ҳукуматдан тортиб маҳаллий ҳокимият идораларигача – бутун ижро тизими устидан назорат ўрнатишга ҳуқуқий замин яратиши билан эътиборга сазовордир.

Лўнда қилиб айтганда, бу қонун қабул қилиниши билан марказда ва жойларда мансаб вазифасида ўтирганларнинг, керак бўлса, ҳокимият идораларининг кенг жамоатчилик олдида ҳисоб беришининг амалий тартиби ўрнатилади.

Қонунни амалга ошириш натижасида қонунчилик ҳокимияти бўлмиш Олий Мажлис ва жойлардаги маҳаллий кенгашларнинг ваколатини, шулар қаторида ижро ҳокимияти, шу жумладан, ҳукуматнинг мустақиллигини ошириш, шу билан бирга, Президентнинг ваколат ва вазифаларига ўзгартиришлар киритиш ва уларни қисқартириш, ҳуқуқий меъёрлар доирасида аниқ белгилаб олиш имкони туғилади. Шунинг ҳисобидан биз мамлакатимизда давлат ҳокимияти тармоқлари ўртасида ўзаро мутаносиблик ва мувозанатни янада мустаҳкамлашга эришамиз. Бошқача қилиб айтганда, бу ҳар қандай ривожланган демократик тизимга мос талабни амалга ошириш демакдир.

Бугун кун тартибига қўйилган мазкур қонун лойиҳаси ва Конституциямизга айрим ўзгартиришлар киритиш тўғрисидаги таклифларнинг аҳамияти ва моҳияти, таъсири ва оқибатлари, бу ҳужжатлар ҳаётимизнинг демократик даражасини юксак босқичга кўтаришда янги қадам бўлиши ҳақида яна кўплаб фикр-мулоҳазаларни келтириш мумкин.

Албатта, ушбу қонун лойиҳасини муҳокама қилиш ва қабул қилиш ўз йўли билан, энг муҳими, уни ҳаётга жорий этиш, одамлар онгига бу ўзгаришларнинг барчаси эл-юртимизга нима беришини ва ҳар қайсимиздан нималарни талаб қилишини етказиш – бугунги кундаги асосий вазифамиздир, десак, ҳар томонлама тўғри бўлади.

Бу диёр, бу бетакрор юрт барчамизники, Ватанимизнинг мавқеи ва обрўйини дунёда муносиб даражага кўтариш ҳаммамизнинг муқаддас бурчимиз дейт, айнан шундай тушунча билан бир ёқадан бош чиқариб, белимизни қаттиқ боғлаб, жорий этилаётган ислоҳот ва янгиланиш жараёнларини қатъият билан давом эттирсак – ҳеч шубҳасиз, марра бизники – Ўзбекистонимизда ўзгаларнинг ҳавасини тортадиган эркин ва фаровон жамиятни албатта қурамиз, ўзимизнинг эзгу мақсадларимизга албатта етамиз.

Ҳурматли ватандошлар!

Бундан бир йил олдин мана шу муҳташам залда сиз, азизлар билан бирга 2006 йилни юртимизда "Ҳомийлар ва шифокорлар йили" деб эълон қилган эдик. Бундан кўзланган асосий мақсад – жамиятимизда меҳр-оқибат, ўзаро ҳамжиҳатлик муҳитини мустаҳкамлаш, оналик ва болаликни ҳимоя қилиш, соғлом турмуш тарзини қарор топтириш, шифокорлик касбининг нуфузини ошириш бўйича олдинги йилларда бошлаган ишларимизни изчил давом эттириш ва уларни янги, юксак босқичга кўтаришдан иборат эди.

Ҳаммамизга маълум, шу вазифаларни амалга ошириш учун "Ҳомийлар ва шифокорлар йили" бўйича алоҳида давлат дастури ишлаб чиқилди ва йил давомида унинг ижроси назоратга олинди.

Мазкур дастурнинг бажарилиши шуни кўрсатадики, инсонпарварлик ва меҳр-мурувват руҳи билан йўғрилган ва бутун мамлакатимизни қамраб олган бундай олижаноб ҳаракат юртимизда ҳеч кимни четда қолдирмади.

Дарҳақиқат, беминнат ҳомийлик ёрдами кўрсатиш, бева-бечора ва етим-есирларнинг бошини силаш, муҳтож ва кам таъминланган тоифаларга кўмак бериш каби халқимизга хос фазилатлар ҳаётимизда миллий қадрият даражасига кўтарилганини кўп-кўп мисолларда кўриш мумкин.

Эл-юртимиз орасида қадимдан яшаб келаётган "Қўли очиқнинг йўли очиқ", "Бирни берганга мингни беради" деган чуқур маъноли мақоллар юқорида айтилган фикрни яққол тасдиқлайди.

Жорий йил мобайнида "Ҳомийлар ва шифокорлар йили" дастури доирасида аҳоли учун янги иш ўринларини ташкил этиш, жумладан, қишлоқ жойларида касаначилик ҳаракатига кенг йўл очиб бериш, уй шароитида чорва маҳсулотлари етиштириш билан шуғулланаётган кишиларга меҳнат дафтарчаси очиш ва пенсия бадалларини жамғариб бориш имконияти яратилгани айниқса муҳим аҳамият касб этмоқда.

Дастурда белгиланган муҳтож оилаларга моддий ёрдам кўрсатиш ва уларни маънавий қўллаб-қувватлаш бўйича ҳам кўплаб тадбирлар амалга оширилди.

Хусусан, давлат ва нодавлат ташкилотлари ҳамда ҳомийлар кўмагида юртимиздаги кўп болали, кам таъминланган оилаларга 10 миллиард сўмликдан зиёд қорамол олиб берилгани мамлакатимизда саховат ва ҳимматлиликнинг яна бир ёрқин намоёни бўлди, десак, ҳеч қандай хато бўлмайди. Чунки бундай тадбирлар одамларнинг меҳнат билан шуғулланиши, авваламбор, оила аъзоларини гўшт ва сут маҳсулотлари билан таъминлаш, қолаверса, қўшимча даромад топиш имконини беришини англаш қийин эмас.

Миллионлаб юртдошларимиз иштирок этган умумхалқ хайрия ҳашарларидан тушган маблағлар ҳисобидан 2 минг нафар ёлғиз кекса ва 66 минг кам таъминланган оиланинг 3 миллион 570 минг квадрат метр уй-жойи таъмирлаб берилгани ҳам шундай савобли ишлар жумласидандир.

Айни пайтда қарийб 23 минг нафар қаровчисиз қария ва ногирон кишиларга ижтимоий хизмат кўрсатилгани, республикамиздаги барча "Саховат" ва "Мурувват", "Меҳрибонлик" уйлари ҳамда махсус мактаб-интернатларга ҳомийлар томонидан 3,5 миллиард сўмлик моддий ёрдам берилганини бу борадаги муҳим ишлар сифатида қайд этиш лозим.

Шунингдек, жорий йилда кам таъминланган оилаларга мансуб салкам 725 минг нафар бошланғич синф ўқувчиси 16 миллиард сўмликдан зиёд кийим-бош билан таъминланди.

Мактабга илк бор қадам қўйган фарзандларимизни дарсликлар ва ўқув қуроллари билан бепул таъминлаш ишлари давом эттирилиб, 521 минг нафар болага қарийб 15 миллиард сўмлик дарслик ва ўқув қуроллари совға сифатида берилди.

Ногирон болаларни соғломлаштириш мақсадида Соғлиқни сақлаш вазирлиги, "Соғлом авлод учун" жамғармаси ташаббуси билан, хорижий ҳамкорларни жалб этган ҳолда, туғма нуқсонлари мавжуд бўлган болаларни мураккаб жарроҳлик йўли билан даволаш ишлари амалга оширилди.

Дастур доирасида яна бир муҳим масала – ёш авлодни жисмонан соғлом ва баркамол этиб тарбиялаш бўйича қилинган қатор амалий ишлар ҳам эътиборга сазовор. Ўтган давр мобайнида жами 161 та болалар спорт мажмуаси фойдаланишга топширилгани, шулардан 18 таси янгитдан барпо этилгани, 108 та мактаб спорт зали ҳамда 35 та спорт мажмуаси эса реконструкция қилингани бунинг тасдиғидир.

Бундан ташқари, 237 минг нафар фарзандларимиз ёз мавсумида республикамизнинг соғломлаштириш масканларида кўнгилли дам олиб, ўз саломатлигини мустаҳкамлаб қайтганини ҳам қайд этиш даркор.

"Экосан" халқаро ташкилоти томонидан чет эллик ҳомийлар иштирокида Оролбўйи минтақасига саломатлик поездлари ташкил этилиб, бу ерда яшаётган аҳолига 1,2 миллиард сўмлик хайрия ёрдами кўрсатилгани ҳам ана шундай амалий ишлар сирасига киради.

Йил давомида мамлакатимизнинг барча ҳудуд ва минтақаларидан қарийб 30 минг нафар уруш ва меҳнат фахрийси, нуроний отахон ва онахонлар, ногиронларнинг пойтахтимиздаги диққатга сазовор жойларга ҳамда Самарқанд ва Бухоро, Хива ва Шаҳрисабз сингари қадимий шаҳарларимизга саёҳатлари амалга оширилди.

Ҳомийлик фаолиятининг қонуний кафолатланиши ва ижтимоий нуқтаи назардан кенг эътироф этилишини таъминлаш мақсадида Олий Мажлис Қонунчилик палатаси томонидан "Ҳомийлик тўғрисида"ги қонун лойиҳаси биринчи ўқишда қабул қилинди.

Мазкур қонун лойиҳасида давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари томонидан ҳомийлик фаолиятини қўллаб-қувватлашнинг мавжуд шаклларини, Ўзбекистон ҳудудида ҳомийлик тузилмаларини ташкил этиш тартиби, уларнинг мақоми ва фаолият йўналишларини белгилаб бериш кўзда тутилган.

Азиз дўстлар, биродарлар!

Шу борада кўнглимдаги бир фикрни сизлар билан ўртоқлашмоқчиман. Ҳаммамиз яхши биламизки, бу дунёда ўзидан орттириб бировга беғараз, беминнат ёрдам кўрсатиш, ўзгалар манфаатини ўз манфаатидан устун қўйиб, хайрли ишлар қилиш, очиқ айтиш керак, ҳамманинг ҳам қўлидан келавермайди. Минг шукурки, юртимизда халқимизга хос ана шундай азалий қадриятларни улуғлаб, уларни давом эттириб келаётган инсонлар кўплаб топилади.

Бундай инсонларнинг қилаётган эзгу ва саховатли ишларини эшитганда, "Савоб ишни ҳар ким қилиши керак, савоб ишни ҳар кун қилиш керак" деган даъват мингминглаб юртдошларимизнинг қалбида акс-садо бераётганини кўрганда одам беихтиёр тўлқинланиб кетади.

Қани энди, имкони бўлсаю ана шундай инсонларнинг ҳар бирини бағримга босиб, уларнинг барчасига ўз номимдан, халқимиз номидан чуқур миннатдорлик изҳор этган бўлардим.

Лекин, бугун мана шу фурсатдан фойдаланиб, ижозатингиз билан ана шундай ватандошларимизнинг айрим вакиллари номларини катта ҳурмат ва эҳтиром билан айтиб ўтишни ўринли, деб биламан.

Тошкент шаҳар, Шайхонтоҳур тумани, "Янги шаҳар" маҳалласи оқсоқоли Рихсивой Орипов кўпчиликка бош-қош бўлиб, маҳаллани обод этиш, бу ерда болалар спорт майдончасини барпо этишга ҳомийлик қилган.

Қашқадарё вилояти, Ғузор туманидаги фермер хўжалиги раҳбари Ғайрат Пўлатов эса йил давомида 50 та оилага ҳомийлик ёрдами кўрсатган, шу билан бирга, кам таъминланган оилаларга 4 бош сигир олиб берган.

Бутун ҳаётини ёш авлод тарбиясига бағишлаган, табаррук ёшга етган бўлишига қарамасдан, Самарқанд вилоятида халқ таълими соҳасида ҳамон фидойилик кўрсатиб келаётган Иброҳим Рауповнинг бевосита ташаббуси билан вилоятдаги болалар боғчалари, мактаблар ва соғлиқни сақлаш муассасаларига 15 миллион сўмдан ортиқ ҳомийлик маблағи ажратилган.

Яна бир саховатли инсон — Тошкент шаҳар, Сирғали туманида истиқомат қиладиган пенсионер Суяркул Туроббоев ўз ҳисобидан 1,7 миллион сўм маблағ сарфлаб, қаровсиз ётган жойни обод қилган, 4 мингдан зиёд кўчат экиб, кўркам хиёбон барпо этган.

Андижон вилояти, Кўрғонтепа қишлоғида истиқомат қиладиган ҳурматли меҳнат фахрийси Умрзоқ Холмирзаев эса қишлоқ мактабини ободонлаштириш, унинг атрофида боғ яратишга ўз маблағи ва меҳнати билан муносиб ҳисса қўшмоқда.

Яна бир нуроний отахон – Тошкент шаҳар, Шайхонтоҳур туманида яшовчи Жаҳонгир Усмонов ўзининг 8 миллион сўм маблағи ҳисобига болалар спорт майдончаси қуриб берган.

Навоий вилояти, Хатирчи туманидаги фермер хўжалиги раиси Салом ота Шойматов ҳақида алоҳида тўхталмоқчиман. Пири бадавлат, эл-юртга кўп хизмати сингган 75 яшар бу муҳтарам оқсоқолимиз ким таъминланган оилаларни қўллаб-қувватлаш, маҳалла ҳудудидаги йўлни асфальт қилиш, қабристон атрофини ободонлаштириш, қишлоқ мактабини таъмирлаш ишларига жами 27,5 миллион сўм маблағ сарфлаган.

Тошкент шаҳар, Мирзо Улуғбек туманидаги "Ҳумоюн" маҳалласи фуқаролар йиғини раиси Зикрилла Эрматов ўз ҳисобидан 12,6 миллион сўм маблағ сарфлаб, қаровсиз ётган жойни обод қилган, 4 мингдан зиёд кўчат экиб, кўркам хиёбон барпо этган.

Наманган вилояти, Мингбулоқ туманидаги фермер хўжалиги раҳбари Ҳакимжон Юсупов эса 75 гектар қўриқ ерни ўзлаштириб, 36 кишини иш билан таъминлаган. Олинган фойда ҳисобидан 5 миллион сўмдан зиёд ҳомийлик ёрдами кўрсатган. Бу рўйхатни яна давом эттириш мумкин.

Барчамизга яхши аёнки, эл-юрт манфаати йўлида қилинган савобли ишлар ҳеч қачон беиз кетмайди. Бундай ишлар Яратганимизга ҳам, халқимизга ҳам хуш келади. Муқаддас Қуръон оятида "Яхшиликнинг мукофоти фақат яхшиликдир" деган сўзлар албатта бежиз айтилмаган.

Бундай бағрикенг, олийҳиммат ватандошларимизни ҳар томонлама қадрлаш, ҳурматини жойига қўйиш барчамиз учун ҳам қарз, ҳам фарз бўлиши лозим, десам, ўйлайманки, сизлар ҳам бу фикрга қўшиласиз.

Шу муносабат билан ўзининг эзгу ишлари билан ўрнак кўрсатган ана шу юртдошларимизни, уларнинг улуғ ёшини инобатга олган ҳолда, ҳар бир мусулмон учун орзу бўлган, қолаверса, фарз бўлган, яқин кунларда бошланадиган муқаддас ҳаж зиёратига давлат ҳисобидан юборишга қарор қилдик. Бу қарор бошқаларга ҳам ибратли бир қадам бўлишига ишонаман.

Муҳтарам дўстлар!

"Ҳомийлар ва шифокорлар йили"да тиббий хизмат сифатини юксалтириш, соҳанинг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, тиббиёт ходимлари меҳнатини қадрлаш, нуфузини ошириш бўйича ҳам анча ишлар қилинганини таъкидлаш жоиз.

Айниқса, соғлиқни сақлаш муассасаларининг моддий-техник базасини ривожлантириш, уларни замонавий асбоб-ускуналар, зарур жиҳоз ва мебеллар билан таъминлаш мақсадида давлат бюджетидан 7,6 миллиард сўм, яъни, ўтган йилдагига нисбатан таҳминан бир ярим баробар кўп маблағ ажратилгани, капитал таъмирлашга эса ҳомийлар ҳисобидан 7 миллиард сўм сарфлангани бажарилган ишлар кўламини яққол кўрсатиб турибди.

Республика ихтисослаштирилган кўз микрохирургияси, хирургия ва кардиология марказлари, Фтизиатрия ва пульмонология илмий-тадқиқот институтида 60 ўринли даволаш бўлими капитал таъмирлангани ва бу ерда замонавий даволаш усуллари жорий қилинганини айтиб ўтиш лозим.

Шу борада марказдан узоқ худудларимизда бажарилган ишлар ҳам эътиборга сазовор. Хоразм вилоятида Республика ихтисослаштирилган урология марказининг филиали ташкил этилгани, Республика жарроҳлик маркази ва "Саломатлик" институтининг Нукус филиаллари, Жиззах вилоятида кардиология диспансери ва вилоят болалар шифохонаси, Қашқадарё вилоятида сил касалликлари диспансери, Сурхондарё вилоятида болалар шифохонаси капитал таъмирлангани, кўплаб олис шаҳар ва туманларда янги-янги касалхоналар, 250 дан зиёд қишлоқ врачлик пункти барпо этилгани шулар жумласидандир.

Шу билан бирга, Фарғона вилоятининг Тошлоқ ва Бағдод туманлари, Тошкент вилоятининг Бекобод шаҳри тиббий муассасалари зарур асбоб-ускуналар билан, Самарқанд вилоятидаги 310 та қишлоқ врачлик пункти эса керакли жиҳозлар билан таъминланди.

Навоий вилоятида "Қизилқумцемент" акциядорлик компанияси профилакторийси капитал таъмирланиб, замонавий талаблар асосида жиҳозлангани ҳам беморларнинг оғирини енгил қилишда ўз ҳиссасини қўшади, албатта. Бундай мисолларни бошқа ҳудуд ва минтақаларимиздан ҳам кўплаб келтириш мумкин.

Мазкур йилда тиббий таълим тизимини кенгайтириш, соҳа ривожи учун малакали мутахассислар тайёрлаш мақсадида Марғилон шаҳрида 360 ўқувчига, Гулистон шаҳрида эса 540 ўқувчига мўлжалланган тиббиёт касб-ҳунар коллежлари ишга туширилганини алоҳида қайд этишимиз зарур.

Мамлакатимизда кейинги йилларда оналик ва болаликни муҳофаза қилиш борасида қандай катта ишлар амалга оширилаётганидан барчангиз хабардорсиз.

Айниқса, ҳомиладорлик ва туғиш пайтида она ва бола саломатлигини назорат қилиш, туғиш ёшидаги аёлларни чуқур тиббий кўрикдан ўтказиш, туғруқхоналар, "Она ва бола" соғломлаштириш марказларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш каби бундан 10-15 йил илгари олдимизда жиддий муаммо бўлиб турган масалалар бугунги кунда ўзининг ижобий ечимини топаётгани барчамизни сўзсиз қувонтиради.

Бу соҳада биз эришган натижа ва ютуқлар нуфузли халқаро ташкилотлар томонидан ҳам ҳақли равишда эътироф этилмоқда.

Жумладан, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Болалар жамғармаси – ЮНИСЕФнинг Марказий ва Шарқий Европа, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатлари бўйича минтақавий директори Мария Каливис ноябрь ойида юртимизда бўлиб, Ўзбекистонда бу йўналишда ўрганса арзийдиган тажриба тўпланганини алоҳида таъкидлагани бу фикрнинг исботидир.

Тиббиёт соҳасининг бутун юки ва оғирлигини ўз зиммасига олган шифокорларнинг жамиятдаги мавқеини ошириш, уларнинг меҳнатини рағбатлантириш тизимини такомиллаштириш борасида амалга оширган тадбирларимиз ҳам муҳим аҳамиятга эга экани шубҳасиз.

Соҳа ходимлари учун иш ҳақининг такомиллаштирилган тариф сеткаси жорий қилинди, шифокорлар меҳнатини рағбатлантиришнинг янги ва самарали тизими шакланди.

Натижада мамлакатимиздаги умумий ойлик иш ҳақини индексация қилиш даражасини ҳисобга оладиган бўлсак, уларнинг ўртача ойлик маоши тахминан 2,2 баробар ошди.

Шу борада ҳар бир тиббиёт муассасасида моддий рағбатлантириш ва ривожлантириш бўйича янги тузилган жамғарма тўлақонли фаолият кўрсатмоқда.

Ушбу жамғармани шакллантиришга бюджетдан ажратилган маблағларнинг ўзи қарийб 23 миллиард сўмни ташкил этаётгани ва шунинг ҳисобидан 100 минг нафардан зиёд тиббиёт ва фармацевтика ходимига қўшимча иш ҳақи ва мукофот пули тўланаётгани шифокорлар меҳнатини қўллаб-қувватлашда янгича усул қанчалик самара бераётганини кўрсатиб турибди.

Айниқса, хавфли ва зарарли шароитда фаолият юритадиган тиббиёт муассасалари, карантин ва ўта хавфли юқумли касалликлар муҳофазаси бўйича марказий лабораторияларнинг замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланганини, уларда фаолият кўрсатаётган тиббиёт ходимларининг меҳнат шароитини яхшилашга қаратилган амалий ишларимиз эътиборга сазовордир.

Мамлакатимизда Ўзбекистон Республикаси тиббиёт ходимлари кунини белгилаш тўғрисидаги қонун қабул қилингани ва бу сана 12 ноябрь куни биринчи бор юртимизда кенг нишонлангани, шунингдек, Вазирлар Маҳкамасининг махсус қарори билан "Соғлиқни сақлаш аълочиси" кўкрак нишони таъсис этилгани шифокорлар хизматини холисона баҳолаш ва қадрлаш йўлида, ҳеч шубҳасиз, муҳим бир қадам бўлди.

Азиз юртдошлар!

Барчангиз яхши тушунасиз, қисқа бир чиқишда тиббиёт тармоғини ривожлантириш, аҳоли саломатлигини ҳимоялаш, бу соҳани янги босқичга кўтариш бўйича амалга оширилган ишлар ҳақида тўлиқ маълумот бериш ўта мураккаб вазифа. Бу борада бажарилган ишларнинг кўламини ўзимизга тасаввур қилиш учун баъзи бир рақамларни келтириб ўтсак, ўйлайманки, кўп нарса ўз-ўзидан аён бўлади.

"Ҳомийлар ва шифокорлар йили" дастурида кўзда тутилган тадбирлар ижросининг ўзи қарийб 284 миллиард сўм, жумладан, 133 миллиард сўм бюджет маблағи, 151 миллиард сўмдан зиёд идора ва ташкилотлар, ҳомийлар маблағини сарфлашни талаб қилгани бир йил давомида қанчалик кенг қамровли ишларни бажарганимизнинг яққол далолати, десам, тўғри бўлади.

Ана шундай улкан ишларни амалга оширишда юртимиздаги давлат ва нодавлат ташкилотлари, ҳомийлар, савобталаб инсонлар билан бирга, халқаро гуманитар тузилмаларнинг ҳам муносиб ҳиссаси борлигини қайд этиш зарур.

Фурсатдан фойдаланиб, уларнинг барчасига ўз номимдан, халқимиз номидан самимий ташаккур билдиришга рухсат бергайсиз.

Албатта, "Ҳомийлар ва шифокорлар йили"нинг якуни ва хулосалари ҳақида яна кўп гапириш мумкин. Лекин мана шу олижаноб ғоя ва ҳаракатнинг ҳаётимизда чуқур из қолдирган асосий фалсафасини мухтасар тарзда ифода этадиган бўлсак, кўпмиллатли юртимизда ҳеч ким ҳеч қачон давлатимиз ва жамиятимиз эътиборидан четда қолмаслигига бўлган ишонч, одамийлик, аҳиллик ва тотувлик муҳитининг янада мустаҳкамланганини алоҳида таъкидлаш лозим.

Қадрли ватандошлар!

Энди сизлар билан янги 2007 йилга қандай ном бериш, бу борада қандай эзгу мақсадларни ўзимиз учун устувор вазифа сифатида белгилаб олиш ҳақида атрофлича фикр алмашиб, маслаҳатлашиб олсак, ўйлайманки, мақсадга мувофиқ бўлади.

Ҳаммангизга маълум, биз 1997 йилдан бошлаб юртимизга кириб келаётган йилга ном бериш асосида, авваламбор, ҳаётимизда муҳим аҳамиятга эга бўлган муайян ижтимоий масалани ечиш мақсадида куч ва имкониятларимизни сафарбар қилиб, катта-катта ишларни амалга ошириб келмоқдамиз.

Қайси йилга қандай ном беришдан қатъи назар – бу оила ёки аёллар масаласи бўладими, соғлом авлод тарбияси, маҳаллаларимизни обод қилиш ёки қарияларни қадрлаш бўладими, оналик ва болаликни муҳофаза этиш ёки жамиятимизда меҳр-мурувват, инсонпарварлик руҳини кучайтириш бўладими – **буларнинг барчасини бирлаштирадиган умумий бир мезон бор. У ҳам бўлса, инсон, унинг ҳаёти, орзуниятлари, дарду ташвишларини эътиборимиз марказига қўйиб, одамларнинг оғирини енгил қилишга қаратилган интилишларимиз мисолида яққол намоён бўлмоқда.**

Лўнда қилиб айтганда, қарийб ўн йил давомида эълон қилинган йилларнинг барчаси ўзининг маъно-мазмуни ва аҳамиятига кўра ўзаро чамбарчас боғланиб, мантиқан бир-бирини тўлдириб, айнан аҳолимиз манфаатларини таъминлашдек мақсадга хизмат қилиб келаётганини кўриш ва кузатиш қийин эмас.

Шу билан бирга, йилларга ном бериш анъанасини давом эттирар эканмиз ва шунга бағишлаб амалга оширилган ишларимизни кўз олдимиздан ўтказар эканмиз, бир масалага фикрингизни жалб этмоқчиман.

Ўтган давр мобайнида маълум бир ном берилган ҳар қайси йил ўзида мужассам этган маъно-мазмуни, ўз олдига қўйган мақсадлари, долзарблиги ва аҳамияти билан ҳаётимизда мавжуд бўлган муаммоларни ечишда бир йиллик муддат билан чегараланиб қолмайди.

Мисол учун, 2004 йилни "Меҳр-мурувват", 2005 йилни "Сиҳат-саломатлик", жорий йилимизни эса "Ҳомийлар ва шифокорлар" йили деб аташдан кўзда тутилган мақсадларни чуқур англаб, инобатга оладиган бўлсак, ўз-ўзидан аёнки, амалга оширган тадбир ва ишларимизнинг ҳали қанча-қанча давоми, шу борада ўз ечимини кутаётган қанча-қанча муаммолар бор.

Шуларнинг барчасини, энг аввало, халқимизнинг кайфият ва эҳтиёжини, орзу ва интилишларини ҳисобга олган ҳолда, рухсатингиз билан, мен кириб келаётган янги – 2007 йилни юртимизда "Ижтимоий ҳимоя йили" деб эълон қилишни таклиф этмоқчиман.

Азиз дўстлар!

Ҳаммангизга маълумки, ўзбек модели деган ном билан бутун дунёда тан олинган мустақил тараққиёт йўлимизнинг негизида машҳур беш тамойилдан бири – айнан кучли ижтимоий сиёсат олиб бориш масаласи ҳам туради.

Ана шу тамойилни ҳаётга жорий этиш учун истиқлолнинг дастлабки кунларидан бошлаб юртимизда олиб борилаётган давлат сиёсати ҳақида, бу борада қандай қарорлар қабул қилингани ва қандай ишлар амалга оширилаётгани ҳақида, ўйлайманки, барчангиз яхши хабардорсиз.

Энг аввало, бозор иқтисодиёти муносабатларига ўтиш жараёнида эл-юртимиз ҳаётига кескин салбий таъсир кўрсатадиган оғир оқибатларни имкон қадар камайтириш, ижтимоий муҳофазага биринчи галда муҳтож бўлган аҳоли тоифалари — кўп болали ва кам таъминланган оилалар, ёлғиз кексалар, етим-есир ва ногиронлар, талаба ва пенсионерларнинг манфаатларини ҳар томонлама ҳимоя этиш бўйича қилган ишларимизни таъкидлаш жоиз.

Яқинда тасдиқланган 2007 йилнинг давлат бюджетида бу йўналиш бўйича, яъни аҳолини ижтимоий ҳимоялаш бўйича ажратиладиган молиявий маблағлар миқдорини анчагина ошириш кўзда тутилган.

Қисқа қилиб айтганда, давлат бюджетимизнинг социал соҳа ва аҳолини ижтимоий қўллаб-қувватлашга қаратилган умумий харажатлари 2006 йилда 51 фоизни ташкил этган бўлса, бу кўрсаткич келгуси йилда 54,1 фоизни ташкил этади. Кам таъмин

ТИЗИМИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ – УСТУВОР ВАЗИФАМИЗДИР

14 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузаси

дан ташқари, ҳукуматимиз томонидан ҳар йили ёлғиз кексалар, пенсионер ва ногиронларни аниқ ижтимоий муҳофаза қилиш ва уларга ижтимоий хизмат кўрсатишни янада кучайтиришга қаратилган махсус қарорлар қабул қилинади.

Жамиятимизда сиёсий барқарорлик ва ижтимоий адолатни қарор топтиришнинг муҳим воситаси бўлмиш, ҳаётимизда қадимдан ўзини оқлаб келаётан маҳалла идораси бу масалада алоҳида ўрин тутиши ҳақида гапириш ортиқча.

Кенг халқ оммасини давлат ва ҳокимият идоралари билан бамисоли кўприкдек боғлаб турадиган бу ноёб тизим мамлакатимизда ижтимоий муҳофаза сиёсатини амалга ошириш йўлида қўшаётган улкан ҳиссаси билан халқимиз назарида катта обрў қозонаётгани бежиз эмас, албатта.

Бир сўз билан айтганда, бугун юртимизда ҳар томонлама мустаҳкам ҳуқуқий асосга эга бўлган ишончли ижтимоий ҳимоя тизими шаклланди ва у амалда ўзини оқламоқда.

Аммо бундай ўта муҳим йўналишда эришилган ютуқларни қайд этган ҳолда, ҳали ечилмаган масалалар, бартараф этиш зарур бўлган кўпгина муаммолар борлигини ҳам тан олишимиз лозим.

Бу борада биринчи навбатда олиб бораётган сиёсатимизнинг ҳуқуқий асосларини ва қонуний нормаларини янада такомиллаштириш устида ишлашни ҳаётимизнинг ўзи тақозо этмоқда.

Бу ўринда гап ана шу асос ва нормаларни замон талабларига мос равишда аниқ-равшан белгилаб қўйиш, мавжуд қонунчилик базасини қайта кўриб чиқиш ва амалдаги ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатларга тегишли қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш зарурати, бугун мавжуд бўлган ижтимоий ҳимоя тизимининг самарадорлигини ошириш масаласини кун тартибимизга қўйиш ҳақида бормоқда.

Энг муҳими, ёрдамга эҳтиёж сезиб яшайдиган оилалар ва одамларнинг барчасига бир кўз билан қарамасдан, балки ҳар бир тоифанинг ўзига хос қийинчилиги ва дарди, ғаму ташвишларини яқиндан ўрганиб, бу эҳтиёжларни қондиришга қўлимиздан келганча ҳаракат қилишимиз керак.

Бу борада амал қилаётган нормаларни нафақат янада чуқурлаштириш, балки давлат ва жамиятимиз томонидан берилаётган ёрдам миқдорларини имкон даражасида ошириш бўйича ҳам тегишли чора-тадбирларни жорий қилиш зарур.

Олдимизда турган яна бир долзарб вазифа – биринчи галда, ёш авлоднинг ҳар томонлама соғлом бўлиб туғилишига алоҳида аҳамият қаратиш, "Соғлом она — соғлом бола" деган шиор остида катта эътибор билан бошлаган ҳаракатимизни давом эттириш ва унга том маънода янги туртки бериш, бу муаммога замонавий кўз билан қараш ва етарли даражада маблағ ажратиш масалалари доимий диққат марказимизда туриши даркор.

Нега деганда, очиқ айтадиган бўлсак, аслида бизни қийнайдиган кўпгина ҳаётий муаммоларимиз худди шу масалага эътиборсизлигимиздан бошланади.

Айни вақтда, барча "Меҳрибонлик уйлари" ва махсус мактаб-интернатларнинг ижтимоий аҳволини ва моддий-техник базасини танқидий кўриб чиқиш, шу асосда зарур чора-тадбирларни амалга ошириш, етим-есир, қаровчисиз қолган болаларга эътиборни янада кучайтириш, мухтасар айтганда, "Сен ёлғиз эмассан" деган шиорни жамиятимиз ҳаётига чинакамига жорий этиш ғоят муҳим аҳамиятга эга.

Албатта, ён-атрофимизда ёрдамга эҳтиёж сезиб яшайдиган ёлғиз кексалар ва ногиронларга ҳамдард бўлиб, уларга зарур кўмак ва маънавий мадад бериш масаласи ҳам кун тартибидан асосий ўрин эгаллаши керак.

Ана шундай ночор ва ёрдамга муҳтож одамларнинг оғирини енгил қилишга, уларга хизмат кўрсатишга ўзини бағишлаган инсонлар – бевосита "Меҳрибонлик", "Саховат" ва "Мурувват" уйларида ишлаётган ҳамшира, тарбиячи ва шифокорларнинг, шу соҳага дахлдор мутахассис ва хизматчиларнинг меҳнатини тўғри баҳолаш, уларни рағбатлантириш масаласини ҳам кўриб чиқишимиз зарур.

Шу билан бирга, мамлакатимиз аҳолисининг қарийб ярмини ташкил қиладиган ёшларимизнинг ҳаётий манфаатларини таъминлаш – бу уларнинг замонавий таълим ва тарбия олиши, зарур касб-ҳунарларни эгаллаши бўладими, иш ўрнига эга бўлиши, ўз қобилияти ва салоҳиятини юзага чиқариши учун имконият яратиш бўладими, ёш оилаларни қўллаб-қувватлаш, оёққа туришида кўмак бериш бўладими – бу масалаларнинг барчаси биз учун энг муҳим ва устувор вазифа бўлиб қолаверади.

Табиийки, "Ижтимоий ҳимоя йили"да эл-юртимизга кўп хизмати синган, ҳозир ҳам ўзининг ҳаётий ўгитлари билан ибрат бўлиб келаётган муҳтарам фахрийлар ва пенсионерларимизнинг соғлом ва мазмунли умр кечириши учун шароит яратиб бериш бўйича аввалги йилларда бошлаган ижобий ишларимизни албатта давом эттирамиз.

Ўз-ўзидан равшанки, ижтимоий ҳимоя масаласи – бу фақат давлат ва ҳокимият ташкилотлари, ижтимоий таъминот ва хайрия муассасаларининг иши бўлиб қолмаслиги лозим. "Ижтимоий" деган сўзнинг кўпчиликка, жамоатчиликка мансуб деган маънони ифода этишини инобатга оладиган бўлсак, бу ўта муҳим масала жамиятимизнинг, барчамизнинг бурчимизга айланиши даркор.

Айнан мана шундай қараш ва ёндашув "Ижтимоий ҳимоя йили" бўйича ҳукуматимиз томонидан ишлаб чиқиладиган давлат дастурининг асосий ғояси ва маъно-моҳиятини белгилаб бериши зарур.

Бу дастурни тайёрлаш жараёнида давлат ва нодавлат ташкилотлари, ҳокимият идоралари, маҳалла, хотин-қизлар ва ёшлар ташкилотлари, кенг жамоатчилигимиз ўзларининг амалий таклифлари, фикр-мулоҳазалари билан фаол иштирок этишига ишонаман.

Чунки ҳаммамиз яхши тушунамиз, 2007 йилга "Ижтимоий ҳимоя йили" деб ном берганимиз шу йўлда олдимизда турган вазифаларнинг маъно-мазмуни ва пировард натижаларини янада кучайтириши билан жамиятимизда ўзаро қадр-қиммат, меҳр-оқибат туйғусини, энг катта бойлигимиз бўлмиш тинчлик ва осойишталикни мустаҳкамлашга, ҳаётимизни янада обод ва фаровон этишга хизмат қилади. Бунга ҳеч қандай шубҳа йўқ.

Қадрли юртдошларим, азизларим!

Бугунги фурсатдан фойдаланиб, барчангизга, сиз орқали бутун халқимизга яна бир бор ўзимнинг чуқур ҳурмат ва эҳтиромимни билдиришга рухсат бергайсиз.

Жамиятимизни янгилаш, ҳаётимизни ҳеч кимдан кам бўлмайдиган даражага кўтариш йўлида бундан ўн беш йил олдин бошлаган ишларимизда халқимизга Оллоҳнинг ўзи куч-қувват берсин, ўзи мададкор бўлсин.

Амалга ошираётган эзгу ишларимизнинг самараси ва ҳосилидан баҳраманд бўлиш барчамизга насиб этсин.

ВАТАНИМИЗНИНГ ЮКСАК МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

лажагимиз йўлида сиз, муҳтарам юртдошларимизнинг қилаётган фидокорона меҳнатингиз ҳар қандай таҳсинга сазовор.

Бугун ўзининг кўп йиллик самарали меҳнати, ижтимоий ҳаётимиздаги фаол иштироки билан бошқаларга ўрнак ва намуна бўлиб келаётган сизлар каби инсонларга давлатимизнинг юксак унвон ва мукофотларини топшириш мен учун чиндан ҳам катта шараф десам, айни ҳақиқатни айтган бўламан.

Аввало, Ватанимизнинг ижтимоий-иқтисодий қудратини юксалтиришга улкан ҳисса қўшган юртдошларимиз — машҳур тиббиёт олимаси, академик Малика Абдуллаҳўжаевани, Ўзбекистон халқ устаси, ноёб истеъдод соҳиби Абдуғани Абдуллаевни, моҳир педагог Саме Саматовни, темир йўл қурувчиси Баҳодир Илёсов ва хоразмлик заҳматкаш деҳқон, фермер Гулмат Ҳайитметовни энг олий мукофот — "Ўзбекистон Қаҳрамони" унвони билан ўз номимдан, халқимиз номидан мубораклаб этиш менга чуқур мамнуният етказади, деди Юртбошимиз.

Шулар қаторида ўз ҳаётини дунёдаги ғоят савобли иш — таълим-тарбия соҳасига бағишлаган Пория Игисинова ва Али Абдулқосимов, элюртимизнинг олижаноб қадриятларини тараннум этиб келаётган муҳтарам шоиримиз Охунжон Ҳакимов, ибратли маҳалла оқсоқоли Турсунхўжа Эргашев, театр ва кино санъати намояндалари Азиза Бегматова, Владимир Шапиро ва Зулфиқор Мусоқов, композитор Дилором Омонуллаева, машҳур "Айқулаш" ансамблининг бадиий раҳбари Пўлат Мадраимов, юртимиз мудофааси ва тинчлиги йўлида ўзини намоён этган жасур ҳарбийларимиз Сергей Проценко ва Ҳайдар Абдиев каби ўнлаб ватандошларимизнинг номларини ҳурмат-эҳтиром билан тилга оламиз.

Мана шу муҳташам залда ўтирган сиз, азиз юртдошларимни – барча-барчангизни, ўз касби ва санъатининг моҳир усталарини замонамизнинг ҳақиқий ибрат тимсоллари сифатида самимий табриклашга ижозат бергайсиз.

Фурсатдан фойдаланиб, шу кунларда жойларда ана шундай юксак мукофотлар топширилаётган барча юртдошларимни ҳам ғойибона бағримга босиб, чин қалбимдан кутлайман.

Шундан сўнг Юртбошимиз давлатимизнинг олий мукофотларини тантанали равишда топширди.

— Давлатимизнинг бугун топширилган юксак мукофотлари — унвон, орден ва медаллари барчангизга муборак бўлсин, — деди давлатимиз раҳбари Ислом Каримов. — Нафақат ўзларингизни, балки оила аъзоларингизни, фарзандларингизни, ёру биродарларингизни руҳини кўтарсин, ғурур ва ифтихор бағишласин, янги марраларга етиш учун куч-қувват ва омадлар берсин.

Менинг қалбимдаги эзгу тилагим, истагим шуки, ўз меҳнатидан қадр топган, элюртимиз ҳаётини обод қилишга интилиб яшайдиган инсонлар ҳеч қачон кам бўлмасин.

Оллоҳнинг ўзи халқимизни асрасин, омадини, бахтини берсин. Барчангизга сиҳат-саломатлик, бахту саодат, хонадонларингизга файзу барака тилайман.

Тақдирланганлар номидан сўзга чиққан Ўзбекистон Қаҳрамони Абдуғани Абдуллаев, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган пахтакор, Пахтакор туманидаги "Равшан ота" фермер хўжалиги бошлиғи Омондулла Равшанов, "Фидокорона хизматлари учун" ордени соҳиби, Ўзбекистон академик рус драма театри бадиий раҳбари Владимир Шапиро, Ўзбекистон Республикаси халқ артисти, Тошкент давлат мусиқали комедия (оперетта) театри актёри Зинаида Соловей, "Фидокорона хизматлари учун" ордени соҳиби, "Айқулаш" Қорақалпоқ давлат миллий фольклор ансамбли бадиий раҳбари ва бош балетмейстери Пўлат Мадраимов, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси, Қашқадарё вилоятидаги 5-Меҳрибонлик уйи директори Тоштемир Сатторов, Ўзбекистон Республикаси санъат арбоби, "Ўзбекфильм" киностудияси постановкачи-режиссёри Зулфиқор Мусоқов ушбу мукофотлар бундан буён Ватан равнақи, халқ фаровонлиги йўлидаги фидокорона меҳнатни янада юксак суръат ва шижоат билан давом эттиришга ундашини, янги-янги марраларни эгаллашга рағбатлантиришини таъкидладилар. Юксак эътибори ва ғамхўрлиги учун давлатимиз раҳбарига самимий миннатдорлик билдирдилар.

(ЎзА).

ФИДОКОРОНА МЕҲНАТ ЭЪТИРОФИ

Мустақиллигимизнинг 15 йиллик байрами арафасида мамлакатимиз раҳбари Ислом Каримов фармонларига биноан турли соҳаларда фидокорона меҳнат қилаётган бир гуруҳ юртдошларимиз Ватанимизнинг юксак мукофотлари — фахрий унвонлар, орден ва медаллар билан тақдирланган эди. Анъанага кўра Конституция байрами арафасида юртимизнинг барча вилоятлари ва туманларида, вазирлик ва идораларида юртдошларимизга ана шу мукофотлар тантанали равишда топширилди.

Давлатимиз раҳбари Ислом Каримов ташаббуси ва раҳнамолигида Тошкент шаҳри йилдан-йилга чирой очиб бормоқда. Бу ерда кўплаб муҳташам бинолар, йўллар, кўприклар, истироҳат боғлари, спорт мажмуалари, таълим ва соғлиқни сақлаш муассасалари бунёд этилди, бундай хайрли ишлар изчил давом этмоқда.

Буларнинг барчасида пойтахтликларнинг фидокорона меҳнати мужассам. Энг улуғ ва энг азиз байрамимиз — мустақиллигимизнинг 15 йиллиги муносабати билан ҳамшаҳарларимиздан бир гуруҳи Ватанимизнинг юксак мукофотларига сазовор бўлган эди.

Конституция куни арафасида Тошкент шаҳар ҳокимлигида ишлаб чиқариш, иқтисодий-ижтимоий соҳалар ходимларига ана шу юксак мукофотлар тантанали равишда топширилди.

Мукофотларни Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ш.Мирзиёев топширди.

* * *

Ўзбек Миллий академик драма театрида бўлиб ўтган мукофотларни топшириш маросимида мамлакатимизда изчиллик билан амалга оширилаётган ислоҳотлар маънавий-маърифий соҳадаги ижобий ўзгаришлар билан узвий боғлиқ экани таъкидланди. Юртдошларимизни, айниқса ёшларни она-Ватанга муҳаббат, миллий анъаналаримизга садоқат, буюк аждодларимизга ҳурмат руҳида тарбиялашда, уларни ёт ғоялар таъсиридан асрашда, эзгу ишларга даъват этишда маданият ва санъатнинг аҳамияти беқиёсдир.

Жорий йилда ҳам маданият, санъат, адабиёт, оммавий ахборот воситалари вакилларидан бир гуруҳи Ватанимизнинг юксак мукофотлари билан тақдирланиши мазкур соҳаларга давлатимиз раҳбари томонидан кўрсатилаётган эътибор ва ғамхўрликнинг яна бир намунаси бўлди.

Мукофотларни Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Х.Султонов топширди.

Тадбирларда сўзга чиққан мукофот соҳиблари юртимизда ҳалол ва фидокорона меҳнат доимо қадрланиб, эътироф этиб келинаётганини таъкидлаб, юксак ишонч ва эътибори учун Президентимизга миннатдорлик билдирдилар.

(ЎзА).

ЮРТИМИЗДАГИ БУЮК ЎЗГАРИШЛАРНИНГ ҲУҚУҚИЙ АСОСИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Давлатимиз раҳбари мамлакатимизда рўй бераётган буюк ўзгаришларнинг – демократик ҳуқуқий давлат барпо этиш, адолатли фуқаролик жамиятини шакллантириш йўлида эришаётган барча ютуқларимизнинг туб моҳияти Конституциямизда мустаҳкамланган ҳуқуқ ва имкониятларни, асосий тамойилларни ҳаётга тўлиқ татбиқ этиш билан боғлиқ эканини алоҳида таъкидлади.

Бундан 14 йил муқаддам умумхалқ муҳокамасидан кейин ҳар томонлама ва чуқур ўйланган демократик йўл билан қабул қилинган Асосий қонунимиз янги жамиятнинг ҳуқуқий кафолатларини шакллантирди ва мустаҳкамлади.

Асосий Қомусимиз, бир томондан, халқимизнинг теран тарихий илдизларига асосланган, кўп асрлик тажриба ва маънавий қадриятларни, улуғ аждодларимизнинг ҳуқуқий меросини ўзининг ғоя ва нормаларига чуқур сингдирган бўлса, иккинчи томондан, тарихда синалган умуминсоний қадриятлар, халқаро андозалар, тараққий топган давлатларнинг илғор тажрибаси мужассам этилган ҳужжатдир.

Ўтган даврда Конституциямизнинг ҳаётий негизи нечоғли мустаҳкам экани ўз тасдиғини топди. Конституциявий қоидалар фуқароларимизнинг кундалик ҳаётида тобора тўлароқ намоён бўлмоқда. Чунки Асосий қонунимизда инсон, унинг ҳуқуқ ва эркинликлари ҳамда манфаатлари энг олий қадрият сифатида муҳрлаб қўйилган.

Мамлакатимизда тинч ва осуда ҳаётнинг барқарорлиги, истиқлолга садоқатимиз, истиқболга ишончимиз, ислоҳотларимизнинг муваффақиятли одимлари, эзгу юмушларимизнинг самаралари, халқимиз тийнатида буюк яратувчилик ва бунёдкорлик руҳи кундан-кун яққол намоён бўлаётгани – барча-барчасининг замирида Асосий қомусимизда кафолатланган ҳуқуқлар, ғоялар, принциплар турганини бугун ҳар бир юртдошимиз чуқур ҳис этмоқда.

Юртбошимиз инсонпарварлик руҳи билан йўғрилган ислоҳотларимиз жамиятимизнинг янада гуллаб-яшнашига, кишилар турмушининг фаровонлашувига, мамлакатимиз ободлиги ва тараққиётини таъминлашга, Ватанимизнинг обрў-эътиборини юксалтиришга хизмат қилаётганини қайд этар экан, бу борадаги эзгу ишларимизни кенг кўламда, жадал суръатлар билан давом эттириш учун олдимизда турган муҳим масалаларга алоҳида эътибор қаратди.

Мамлакатимизда анъана тусига кирган — ҳар бир йилни маълум бир ном билан аташ амалиётига содиқ қолган ҳолда, 2006 йил - Ҳомийлар ва шифокорлар йили деб эълон қилинган эди. Бу борада махсус дастур ишлаб чиқилиб, изчил амалга оширилмоқда. Бундай ибратли ишлар, биринчи навбатда, юртимизда яшайдиган барча инсонлар учун ижтимоий, иқтисодий, маънавий аҳамиятга эгадир.

«Ҳомийлар ва шифокорлар йили» дастури замирида жамиятимизда инсон қалбидаги энг эзгу туйғуларнинг амалий ифодаси – ҳомийликнинг мазмун-моҳиятини ва аҳамиятини теран тарғиб этиш, саховатли ва беғараз ҳомийларни рағбатлантириш, фидойи ва юксак фазилатли инсонларни қадрлаш ғоялари ўз мужассамини топди. Дастур асосида амалга ошираётган барча эзгу саъй-ҳаракатларимиз халқимиз ҳаётини янада яхшилашга, жамиятимизда меҳр-оқибат, ўзаро ҳамжиҳатлик муҳитини мустаҳкамлашга қаратилаётир.

Жорий йилда халқимиз, аввало, ёшларимиз онги ва тафаккурида меҳр-мурувват, саховат, савоб, ҳиммат каби фазилатларни янада ривожлантириш, ҳомийлик ҳаракатини кенгайтириш, унинг ҳуқуқий асосларини яратиш ва такомиллаштиришга оид масалалар доимий эътиборда турди. Кўплаб ижтимоий объектлар бунёд этилди. Янги ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилди ва қўшимча иш жойлари ташкил этилди. Қишлоқ жойларда касаначилик ҳаракатига кенг йўл очиб берилаяпти. Уй шароитида чорва билан шуғулланаётган юртдошларимиз моддий ва маънавий рағбатлантирилмоқда. Эҳтиёжманд кишиларга ҳар томонлама кўмак ва ёрдам кўрсатилмоқда.

Жамиятда соғлом турмуш тарзини шакллантириш, аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш, жисмоний соғлом ва маънавий етук авлодни тарбиялаш борасидаги ишлар давом эттирилди. Соғлиқни сақлаш тизимининг моддий-техника базасини янада мустаҳкамлаш, тиббиёт ходимлари учун муносиб меҳнат ва турмуш шароити яратиш, уларнинг меҳнатини рағбатлантириш бўйича кенг кўламли ишлар амалга оширилди.

Ўтган даврда наинки инсонлар дардига малҳам бўлиб, уларнинг ғаму ташвишларига шерик бўлиб яшайдиган шифокорларнинг, айни чоғда, ўқитувчи ва мураббийларнинг ҳам шарафли ва масъулиятли меҳнатини ҳар жиҳатдан рағбатлантириш, умуман, аҳолининг реал даромадларини ошириш, иш ҳақи, стипендия ва нафақалар миқдорини кўпайтириш каби ижтимоий-иқтисодий йўналишда муҳим аҳамият касб этувчи кўплаб эзгу ишлар бажарилди.

Йил давомида мамлакатимизда амалга оширилган ва амалга оширилаётган эзгу ва саховатли ишлар «Савоб ишни ҳар ким қилиши керак, савоб ишни ҳар куни қилиш керак» деган даъват минг-минглаб юртдошларимизнинг қалбида акс-садо бераётганидан далолатдир. Давлатимиз раҳбари Ҳомийлар ва шифокорлар йилида ўзининг эзгу ишлари билан ўрнак кўрсатган бағрикенг, олийҳиммат ватандошларимизни ҳар томонлама қадрлаш ва эъзозлаш барчамиз учун қарз ва фарз эканини таъкидлади.

Президентимиз Ислом Каримов кириб келаётган янги – 2007 йилни «Ижтимоий ҳимоя йили» деб эълон қилишни таклиф этди. Юртбошимизнинг бу таклифини йиғилганлар гулдурос қарсаклар билан маъқуллади.

Тантанали маросим санъат усталари ва ёш ижрочиларнинг байрам концерти билан якунланди.

ЎзА.

«АСАКА»

ДАВЛАТ АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ БАНКИ

ASAKA BANK

юртдошларимизни мамлакатимиз Бош Қомуси —

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси

қабул қилинганлигининг 14 йиллиги билан муборакбод этади!

Барча оилаларга тинчлик-хотиржамлик, фаровонлик, бахт-саодат тилайди

ва миллий валютада қуйидаги муддатли янги омонат турларини таклиф этади:

«Конституция куни»

Омонатни сақлаш муддати — 2 ой.
Омонат бўйича йиллик 18% ҳисобланади.

«Янги йил — 2007»

Омонатни сақлаш муддати — 1 ой.
Омонат бўйича йиллик 18% ҳисобланади.

«Ҳумо»

Омонатни сақлаш муддати — 4 ой.
Омонат бўйича йиллик 18% ҳисобланади.

Ушбу омонат турларини истаган банк филиалида очиш мумкин.

«Асака» ДАТ банки сармоянгизнинг сақланиши ва кўпайишини кафолатлайди.

Барча омонатларингиз Фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш фонди томонидан кафолатланади.

Мурожаат учун телефонлар: (371) 120-83-14, 120-39-95, 120-84-13, 120-84-23, 125-16-46, 57-85-15.

Ифтихор

Футболни яхши ўйнаш учун Бразилияда туғилиш шарт эмас. Ёки телефон қаерда ихтиро қилинганини билмай туриб ҳам ундан бемалол фойдаланиш мумкин. Чунки дунёда нимаики кашф этилган бўлса, барчаси инсониятнинг умумий бойлигига айланиб бўлган.

Аммо инсониятга нафи тегаётган шундай хазиналар ҳам борки, доим биргина халққа дахлдорлигича хотирланади. Уларнинг номи бутун миллатни шарафлайди. Леонардо да Винчи ҳақида сўз кетса, итальянлар, Наполеон эсланганда — французлар, Толстой ўқилганда — руслар кўз олдимизга келаверади. Бу борада биз ҳам ҳеч кимдан кам эмасмиз.

Голландиялик Бухорий

ёки ўзбекларга ҳавас қилган хорижликлар ҳақида

Голландиянинг Роттердам шаҳрида "Нептунусе" деган ҳаваскорлар жамоаси бор. У футбол мусобақаларида катта муваффақиятларга эришмаган бўлса-да, истеъдодли болаларни тарбиялаши билан довруқ қозонган. Шу шаҳарда туғилган Нуриддин исмли мусулмон ўғлони ҳам "Нептунусе"да «кашф» этилди. Ўн тўққиз ёшида Чехиянинг "Спарта" жамоаси эътиборига тушиб, дастлабки мавсумдаёқ 76 та ўйин ўтказди.

Тез орада унинг истеъдоди янада ёрқинроқ намоён бўла бошлади. Ҳужум чизиғида сермаҳсул ўйин кўрсатиш билан бир қаторда, ярим ҳимоя ва ҳужумчи ортида ҳам яхши ўйнай олиши машҳур "Аякс" жамоаси мураббийларига маъқул бўлди. Кўп ўтмай бу жамоанинг ҳам "юраги"га айланган футболчи Марокаш терма жамоасига таклиф қилинди. Ота-боболари асли марокашлик бўлгани учун у бу таклифни қабул қилди ва Африка миллатлари кубогида муваффақиятли қатнашди.

Халқаро баҳсларда иштирок этаётган Нуриддин энди кўпчиликнинг эътиборида. Бундан биз ҳам қувонсак, арзийди. Чунки унинг елкасида **"Бухорий"** сўзи порлаб турибди.

Хўш, олис Голландиядаги йигитнинг бу номга қандай алоқаси бор? У бухороликлар авлодими ёки бухорийларга ҳавасмандми?

Тарихда Бухорий номи билан машҳур кишилар жуда кўп бўлган. Улардан энг таниқлилари Носир Бухорий шоир (XIV аср), Убайдуллоҳ Бухорий қомусий олим (XIV аср), Шамсиддин Бухорий математик ва астроном (XIV аср), Нахлий Бухорий шоир (XVII аср), Мирзо Шамс Бухорий тарихнавис олим (XIX аср) бўлган. Ўша давр кишилари каби улар ҳам бир қанча мамлакатларга саёҳат қилишган. Аммо ҳеч бирининг Марокашда яшагани ҳақида маълумот йўқ.

Демак, Нуриддинлар оиласи аждодларимиздан бирини ўзларига маънавий раҳнамо санаган бўлиши мумкин. Бундай мақомга энг муносиб инсон эса, шубҳасиз, Исмоил Бухорийдир. У кишининг дин ривожидаги хизматлари, минг йилларки, бутун дунёда ҳурмат билан тилга олинади. Буюк муҳаддис ҳаётини ўрганиш, ҳадисларидан баҳра олиш бундан кейин ҳам сусаймайди. Ёш авлодлар у зотнинг иродаси ва фидойилигидан ибрат олиб, юксакликка интилаверади.

Шунинг шарофатидан бўлса керак, Нуриддин Бухорий ҳам миллионлаб ишқибозлар меҳрини қозонмоқда. Исм-шарифи транслациялару шарҳларда, интернету матбуот хабарларида тез-тез қайд этилмоқда. Ва ҳар гал Бухорий сўзи такрорланганда, ислом оламининг бу улуғ олими **ўзбеклар аждоди эканлигини** бутун дунё ёдга олмоқда.

* * *

Владикавказда Тменовлар оиласини "полвонлар сулоласи" дейишади. Бу билан уларнинг алпкелбатлилигига, сарсавлатлигига ишора қиладилар.

1977 йил 27 июлда мазкур оилада яна бир ворис дунёга келди. Чақалоқнинг доврўқдор паҳлавон ва фозил инсон бўлишини ният қилган ота-онаси унга Тамерлан деб исм қўйдилар. Ҳақиқатан ҳам, у тенгдошларига нисбатан бақувват бўлиб вояга етди. Болалигидан курашга меҳр қўйиб, 18 ёшида дзюдо бўйича Европа, бир йилдан сўнг жаҳон чемпионати ғолиби бўлди.

Мутлақ оғир вазн тоифасида беллашувчи Тамерлан тез орада ишқибозлар эътиборига тушди. Ғалабаларининг саноғи ва салмоғи сабаб жамоадошлари орасида ҳам алоҳида ҳурмат қозонди. Шу боис 21 ёшида Россия терма жамоаси сардорлигига муносиб кўрилди.

1999 йилда тиззасидан операция қилингач, полвоннинг келажагига ҳамма шубҳа билан қарай бошлади. У эса мустаҳкам иродасини намойиш этиб, 2000 йилги олимпиада йўлланмасини қўлга киритди. Аммо жароҳати туфайли Сиднейда бронза медаль билан чекланишга мажбур бўлди.

Афинада бўлиб ўтган навбатдаги олимпия ўйинларида ҳам Тамерлан ғолибликка асосий даъвогар сифатида қайд этилди. Аммо ўша пайтда жуда кучли ҳисобланган япониялик Кейжи Сузуки финалда унинг йўлига тўғаноқ бўлди. Шунга қарамай, Тамерлан Тменовнинг ғурурланса арзигулик муваффақиятлари кўп: Шимолий Осетия давлат университетининг фахрий битирувчиси, қитъасининг беш карра ва мамлакатининг кўпкарра чемпиони, Россиянинг "Ватан олдидаги хизматлари учун" ордени соҳиби. Энг асосийси, унга россияликларнинг эҳтироми ва бутун дунё курашсеварларининг ихлоси баланд.

Дзюдо миллий курашимизга ўхшаш бўлгани учун Тамерланни юртимизда ҳам яхши билишади. Қолаверса, унинг исми халқимиз қалбига яқин.

Тарихдан маълумки, бобокалонимиз Амир Темур 1362 йил Сеистонда бўлиб ўтган жангда ўнг кифти ва ўнг оёғидан жароҳатланади. Шунга қарамай, мекронийлар устидан ғалаба қозонади. Кейинчалик унинг бу жасорати ва баҳодирлигига ишора қилиниб, ланг, яъни оқсоқ, дея нисбат берилган. Кавказ мамлакатлари истилоси эса бу воқеадан кейин (1392-1396 йиллар) рўй бергани боис маҳаллий аҳоли Амир Темурни шу ном билан таниган.

Буюк зотнинг қадами етган жойларда ҳозир ҳам турли ривоятлар оғиздан-оғизга кўчиб юради. Уларда соҳибқиронинг эзгу ишлари, ҳарбий санъати ва паҳлавонлиги ҳикоя қилинади. Владикавказлик Тамерланнинг полвон бўлишига ҳам ана шу ривоятлар туртки бўлган, машҳур исми кучига куч қўшган бўлса, ажабмас...

Анвар САМАДОВ,
"Халқ сўзи" мухбири.

ИККИТА ОЛТИН, ОЛТИТА БРОНЗА

Қатар пойтахти Дохада ўтаётган XV Осиё ўйинларининг ярми ортда қолди. Медаллар учун баҳслар тобора қизғин паллага кириб бормоқда.

Куни кеча теннис мусобақалари ғолиблари ҳам маълум бўлди. Эркаклар терма жамоамиз ўтган турда мусобақаларни тарк этганди. Ирода Тўлаганова ва Оқгул Омонмуродова сингари тажрибали теннисчилардан таркиб топган аёллар терма жамоамиз эса ярим финалгача бўлган барча учрашувларни муваффақиятли ўтказди. Шу босқичда ҳиндистонлик дугоналарига имкониятни бой бериб, бронза медали билан кифояланишга мажбур бўлишди. Оғир атлетика баҳсларида ҳам кучли спортчилар сараланиб бормоқда. Андрей Мартемянов (+105 килограмм вазн тоифасида) икки курашда 381 килограмм натижага эришиб, терма жамоамиз захирасига навбатдаги бронза медални совға қилди. Ўзбекистонлик спортчилар ҳозирча 2 та олтин ва 6 та бронза медали билан умумжамоа ҳисобида ўн иккинчи ўринда боришмоқда. Бу мусобақаларнинг ярми ортда қолганини ҳисобга олсак, мақтанарли кўрсаткич эмас.

Миллионлар ўйини — футбол бўйича чорак финалда қатнашадиган барча жамоалар номи маълум бўлди. Шундай қилиб, 9 декабрь куни Ўзбекистон — Ироқ, Таиланд — Қатар, Хитой — Эрон, Жанубий Корея — КХДР терма жамоалари ярим финал йўлланмаси учун баҳсларга киришадилар. Йигитларимизда ярим финалга чиқиш учун яхшигина имконият бор. Аммо Ироқ футболчиларининг ҳам қитъада ўз ўрни бор. Нима бўлганда ҳам, Рауф Инелеев шогирдлари ўз олдиларига қўйилган вазифани уддалашига умид қиламиз. Кеча анъанавий шахмат бўйича ҳам мусобақалар бошланди. Рустам Қосимжонов, Алексей Барсов ва Ольга Собировалардан иборат терма жамоамиз Япония шахматчиларини 3:0 ҳисобида мағлуб этиб, дастлабки очколарни қўлга киритди.

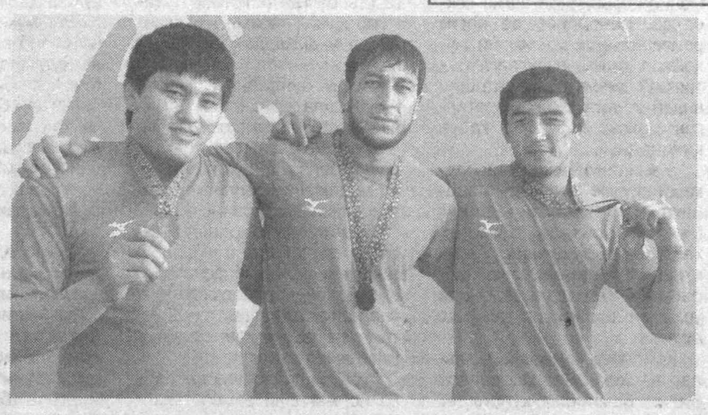

Умуман, Осиё ўйинларида 2008 йилда бўладиган навбатдаги ёзги Олимпиада ўйинларига мезбонлик қиладиган Хитой мамлакати вакиллари яққол устунликка эришмоқдалар. Биз мақолани тайёрлаётганимизда ушбу мамлакат вакиллари 83 та олтин, 42 та кумуш ва 19 та бронза медалларга эгалик қилишаётганди. Ҳадемай хитойлик спортчилар олтин медаль бўйича юзлик довонни забт этишсаям ажабланмаймиз. Бу кетишда қитъанинг ҳеч бир мамлакати уларга ета олмайдиган кўринади. Умумжамоа ҳисобида иккинчи ўринда бораётган Япония спортчиларида 23 та олтин, 27 та кумуш ва 35 та бронза, учинчи ўринни эгаллаб турган Жанубий Корея терма жамоаси ҳисобида эса 17 та олтин, 24 та кумуш ва 41 та бронза медаль бор.

Бокс

Куни кеча ўтказилган саралаш ўйинларида яна икки нафар боксчимиз муваффақиятли иштирок этди. Жумладан, Ўткирбек Ҳайдаров (81 килограмм вазн тоифасида) ливанлик Зак Рамини 23:6, Бекзод Юнусов эса (69 килограмм вазн тоифасида) вьетнамлик Пао Ван Труонгни 49:22 ҳисобида мағлубиятга учратиб, кейинги босқичга йўл олди.

Спорт гимнастикаси

Антон Фокин саккизинчи ўрин билан кифояланишга мажбур бўлди.

Велоспорт

73,5 километрлик масофага бўлган баҳсларда Ўзбекистон терма жамоаси маррага бешинчи бўлиб етиб келди.

Боулинг

Ушбу спорт тури бўйича юртдошларимиз ҳали кўп машқ қилишлари кераклигини Осиё ўйинлари яна бир бор исботлади. Кеча эркаклар терма жамоамиз зўрга 33-ўринни эгаллади.

Шунингдек, Осиё ўйинларининг навбатдаги кунида ўқ отиш, сузиш, сув полоси, баскетбол, қўл тўпи (аёллар ва эркаклар) терма жамоаларимиз вакиллари ҳам анча бўш иштирок этдилар.

Зиёдулла ЖОНИБЕКОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.
Суратлар муаллифи:
Анвар ИЛЬЁСОВ,
«Жаҳон» АА махсус мухбири.
Доха.

«ОЛТИН-НОН»
ҚЎШМА КОРХОНАСИ ЖАМОАСИ
Асосий Қомусимиз — Конституция куни билан
юртимиз аҳлини самимий қутлайди.
Яратиш-яшнатиш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилаётган юртдошларимизнинг хонадонларига тинчлик-хотиржамлик, омонлик, файзу баракот тилайди.

PETRONAS
"Петронас" компанияси Ўзбекистон ҳукумати ва аҳолисини миллий байрам — Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси куни билан чин юракдан табриклайди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 16 ноябрдаги 542-сонли қарорига асосан
«Ўзбектўқимаш» ИЧБ тугатиш бошқаруви
бирлашма омборларида мавжуд тайёр маҳсулотлар, хомашё ва кимё омборлари қолдиқлари, муқаддам фойдаланилган турли мебель ҳамда темирдан ишланган жиҳозлар белгиланган тартибда Республика кўчмас мулк биржаси ва Тошкент шаҳар бўлимлари орқали сотилаётганлиги тўғрисида
эълон қилади.
Қўшимча мурожаатлар учун манзил: Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, У.Носир кўчаси, 53-«Б» уй. Телефонлар: 362-46-11, 363-50-94.

«Ўзтранссаноат» Республика уюшмаси жамоаси, «O'ZTRANSLIZING» лизинг компанияси бош директори ўринбосари Бахтиёр Бобоёровга падари бузруквори
КАРАМАЛИ отанинг
вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Тошкент Давлат иқтисодиёт университети ректорати ва бирлашган касаба уюшма қўмитаси «Иқтисодиётда ахборотлар тизимлари» кафедраси доценти Шароф Ҳошимхўжаевга акаси
Бахтиёр
ҲОШИМХЎЖАЕВнинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Республика тасвирий ва амалий санъат лицей-интернати жамоаси Ўзбекистон Бадиий академияси Таълим методикаси ва ижодкор ёшлар билан ишлаш бошқармаси бошлиги профессор Аблоберди Эгамовга акаси
Анваржон ЭГАМОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи
Ш. ЖАББОРОВ

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 1457. 20731 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

ТЕЛЕФОНЛАР:
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар бўлими 133-52-55;
Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ва операторлар Жамшед Тоғаев ва Муҳаммадали Бегмуратов томонидан саҳифаланди.

t -Тижорат материали

МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — Ю. Ҳамидов.
Навбатчи муҳаррир — А. Ҳайдаров.
Навбатчи — М. Жониҳонов.
Мусаҳҳиҳ — М. Ёқубова.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 01.20 Топширилди — 01.20 23456